

בג"ץ 4823/13 - פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים ואח'

בג"ץ 4823/13 - פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים ואח'עליון

בג"ץ 4823/13

פלוני

נגד

1. בית הדין הרבני הגדול בירושלים

2. בית הדין הרבני האזורי בחיפה

3. פלונית

בבית המשפט העליון

[19.07.2013]

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור

כבוד השופט י' דנציגר

כבוד השופט נ' סולברג

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותר:

עו"ד אלי קדמי

פסק דין

השופט נ' סולברג:

עתירה לביטול פסק דין של בית הדין הרבני הגדול בירושלים.

1. העותר והמשיבה 3 נישאו כדת משה וישראל ביום 14.9.2005. בין הצדדים התגלע סכסוך והעותר הגיש תביעת גירושין לבית הדין הרבני האזורי בחיפה. הצדדים זומנו לדיון ביום 14.10.2012 ובמהלכו הגיעו להסכם בנוגע לחלוקת המטלטלין והרכב. לאחר הקראת ההסכם ציינה המשיבה 3 כי היא מתנגדת לאחד מסעיפיו. בעקבות כך הורה בית הדין הרבני האזורי לצדדים לנהל משא ומתן באשר לסיום הסכסוך מתוך כבוד הדדי ורצון טוב, בהתאם להסכמות שפורטו בפרוטוקול. הצדדים התבקשו לדווח בתוך 30 יום על תוצאות המשא ומתן. לאחר עשרה ימים הודיעה המשיבה 3 לבית הדין כי היא מסכימה להצעת בית הדין, ובית הדין האזורי אישר ביום 25.10.2012 את ההסכם ונתן לו תוקף של פסק דין. בהחלטתו ציין בית הדין כי "לאור הסכמת האשה שהתקבלה עתה, ולאור הסכמת הבעל בדיון שהתקיים, בית הדין מאשר את ההסכם האמור בהחלטתו מיום 15.10.2013 על שבעת סעיפיו בתוקף של פסק דין".

2. העותר הגיש לבית הדין הרבני האזורי בקשה לביטול פסק הדין. בבקשתו טען כי הודעת המשיבה 3 ניתנה מבלי שנוהל משא ומתן כלשהו ומבלי שהתקבלה הסכמתו. בית הדין הרבני האזורי דחה את הבקשה וציין כי בית הדין הציע הסכם, העותר הסכים לכך, בעוד המשיבה 3 סירבה לפרט מסוים בהצעה. לאחר קבלת הודעתה של המשיבה 3 על הסכמתה להצעה, אושר ההסכם וניתן לו תוקף של פסק דין. דבר הסכמת העותר הופיע בפרוטוקול הדיון, וכמו כן אוזכר בהחלטה אישור ההסכם מיום 25.10.2012. בהתאם לכך דחה בית הדין הרבני האזורי את הבקשה לביטול פסק הדין. בהמשך הגיש העותר ערעור לבית הדין הרבני הגדול, ובו בקשה לביטול ההסכם. בית הדין הרבני הגדול דחה את הערעור וקבע כי לא נמצא פגם בהליך הדיון ולא בהחלטות שניתנו בבית הדין הרבני האזורי.
3. משנדחה ערעורו, הגיש העותר עתירה לבית משפט זה. לטענת העותר, אושר ההסכם מבלי שהסכים לכך, ומבלי שהביע את גמירת דעתו בנוגע לסעיפיו. הצעת בית הדין הרבני האזורי נמסרה בעל-פה, הצדדים לא חתמו על מסמך כלשהו, ולא נעשה קניין. בית הדין שלח את הצדדים לנהל משא ומתן, דבר שלא נעשה, והמשיבה 3 שלחה הודעה חד-צדדית על קבלת ההצעה. אין בהודעת המשיבה 3 כדי לחייב את העותר בהסכם שהוא לא נתן את הסכמתו לגביו. העותר הוסיף כי לא היה מיוצג בדיון וכי ההסכם מונע ממנו לממש את זכויותיו. לסיום הוסיף העותר כי החלטת בית הדין הרבני הגדול ניתנה ללא הנמקה, וכי די בכך כדי להצדיק את ביטולה.
4. דין העתירה להידחות על הסף. בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות בית הדין הרבני. התערבות בית משפט זה בהליכים המתנהלים בבתי הדין הדתיים נעשית במשורה, והיא מוגבלת למצבים חריגים המצדיקים זאת, דוגמת חריגה מסמכות, פגיעה בעקרונות הצדק הטבעי ומקרים המצריכים מתן סעד מן הצדק (ראו למשל: בג"ץ 1811/03 שם אור נ' בית הדין הרבני הגדול (2.3.2003); בג"ץ 10114/06 פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי בירושלים (1.7.2007)).
- המקרה שלפנינו אינו נמנה עם מקרים אלו. מפרוטוקול הדיון עולה כי ההסכמה בין הצדדים הושגה לאחר שבית הדין שוחח עם כל אחד מהצדדים בנפרד. לאחר שהוקראה ההסכמה לא צויינה התנגדות כלשהי מצד העותר. התנגדות הועלתה מצד המשיבה 3 בלבד. רק לאחר שהתקבלה הסכמתה של המשיבה 3, לאחר מספר ימים, אושר ההסכם. זאת ועוד: בהחלטה מיום 25.10.2012 בדבר אישור ההסכם צוין כי הסכמת העותר ניתנה במהלך הדיון שהתקיים, ועל כן ניתן תוקף של פסק דין להסכם. בית הדין הרבני הגדול בחן את הטענות שהועלו על-ידי העותר ומצא כי לא נפל כל פגם במהלך הדיון ובאופן קבלת ההחלטות בבית הדין הרבני האזורי. הסכמת המשיבה 3 להתגרש על-פי ההסכם ניתנה מתוך רצונה לסיים את כל ההליכים. לצורך כך היא אף ויתרה על כתובתה. משלא נמצא פגם של חריגה מסמכות, או פגם אחר שיצדיק מתן סעד מן הצדק, איננו רואים עילה להתערב בפסק הדין של בית הדין הרבני הגדול.
5. אשר על כן, העתירה נדחת. משלא נתבקשה תגובה, אין צו להוצאות.
- ניתן היום, י"ב באב התשע"ג (19.7.2013).